

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv. IX. 30.197/2009/11.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Sente Csilla ügyvéd (1137 Budapest, Radnóti M.u.41.) által képviselt **I.r.**, dr. Kardon László ügyvéd által képviselt **II.r. felpereseknek**, a személyesen eljáró **I.r.**, dr. IX.rendű alperes neveügyvéd által képviselt **II.r.**, **IV.r.** és **VI.r.**, dr. IV.rendű alperes neveügyvéd **III.r.** és **V.r.**, **Megyei Földhivatal VII.r.**, a személyesen eljáró **VIII.r.**, **IX.r.** alperesek ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Nógrád Megyei Bíróság előtt P.20.987/2001. szám alatt indult, majd 10.P.20.163/2005. szám alatt folytatódott perében, mely perben a másodfokú bírósággént eljáró Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.111/2008/8. szám alatt részítéletet hozott, és mely perben a II., III. és VI.r. alperesek pernyertességeinek előmozdítása érdekében a dr.Klér László szolgáltatási bizottsági elnök által képviselt beavatkozott a II.r. alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.111/2008/8. számú részítéletének felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a II.r. felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a IV., V., VIII. és IX.r. alpereseknek külön-külön 25.000 - 25.000 (Huszonötezer-Huszonötezer) Ft felülvizsgálati perköltséget, az államnak pedig - az adóhatóság felhívása alapján - 2.500.000 (Kettőmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A cégjegyzék szerint az I.r. alperes 1993. január 15. és 1998. március 31. között tagja és önálló cégjegyzésre jogosult ügyvezetője volt az I.r. felperesnek. Cégjegyzési jogát a 2000.

VIII. 18-án meghozott 51. számú végzéssel 1998. III. 31-i hatállyal törölte a cégbíróság a cégjegyzékből és egyidejűleg V P ügyvezetőt 1998. III. 31-i hatállyal, mint cégjegyzésre jogosultat bejegyezte. A végzés Céglőnyben történő közzétételére 2000. szeptember 14-én került sor.

Az I.r. felperes keresete szerint a 2000. szeptember 11-ig továbbra is az I.r. felperes ügyvezetőjeként tevékenykedő I.r. alperest kártérítési felelősség terheli azért, hogy ebben az időszakban az I.r. felperes vagyoncsökkenést szenvedett el, és elmaradt haszon formájában is kár érte. A károkozásban közreműködtek a II-IX.r. alperesek, melyek közül a IV. és V.r. alperesek a III. és VI.r. alperesek jogutódai is. Ezért kérte, hogy a bíróság kártérítés címén az I.r. alperest 149.339.652 Ft és járulékaiban marasztalja, a többi alperest pedig a megjelölt összegek erejéig kötelezze az I.r. alperessel egyetemlegesen kártérítés fizetésére. A per során az I.r. felperes követelését a II.r. felperesre engedményezte.

Az elsőfokú bíróság 72. sorszámú ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

Az első fokú ítélet szerint a felperesek nem tudtak bizonyítékot szolgáltatni arra vonatkozóan, hogy az I.r. felperesnek ténylegesen kára keletkezett amiatt, hogy az I.r. alperes az I.r. felperes ügyvezetőjeként a gazdasági társaságról szóló 1998. évi VI. törvény (1998.évi Gt.) 183. § /2/ bekezdés g) pontjába ütközően járt el a szerződéskötések során és arra sincs bizonyíték, hogy az I.r. felperes az I.r. alperes jogellenes magatartása miatt esett volna el 1998. január 16-a és 2000. szeptember 11. között 50.492.652 Ft haszontól. Az I.r. alperes harmadik személyek vonatkozásában 2000. szeptember 14-ig az I.r. felperes ügyvezetőjének minősült, ugyanis csak 2000. szeptember 14-én történt meg a Céglőnyben annak közzététele, hogy az I.r. alperes cégjegyzési joga 1998. március 31-el megszűnt. Alaptalanul állítják tehát a felperesek, hogy semmisnek minősülnek az I. r. felperes nevében az I.r. alperes által 2000. IX. 14-e előtti jognyilatkozatok. Ezért nem semmis az a 2000. szeptember 8-i ingatlan adásvételi szerződés, melyet az I.r. alperes az I.r. felperes képviselőjében eladóként kötött meg az I Kft. vevővel, és nem okozott kárt az I.r. felperesnek sem a VIII.r. alperes, aki ezen adásvételi szerződés megkötése, ellenjegyzése és a vevő tulajdonjogának ingatlan nyilvántartásba való bejegyzése során ügyvédként eljárta, sem a VII.r. alperes, amely helybenhagyta az I Kft. tulajdonjogának bejegyzéséről szóló első fokú határozatot. Az ingatlan nyilvántartási bejegyzések jogszerűségét bizonyítják a Megyei Bíróság 8. számú és a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III. 5. számú ítéletei is.

Fentebb irtakból következően a IX.r. alperes kártérítési felelőssége sem áll fenn amiatt, hogy az I.r. alperes 2000. IX. 8-i nyilatkozatai alapján az önálló jogi személyiséggel nem rendelkező Városi Rendőrkapitányság I.r. felperes által lízingbe adott gépjárművek vonatkozásában törölte hatósági nyilvántartásból az

I.r. felperes javára bejegyzett tulajdonjog fenntartásokat. Elmaradt annak bizonyítása, hogy a IX.r. alperes magatartása és a bekövetkezett kár között okozati összefüggés állt volna fenn és nem bizonyították a felperesek a Ptk. 349. § /1/ bekezdésében írt feltételek fennállását sem.

Az I.r. alperes az I.r. felperes képviselőjeként 2000. szeptember 14-e előtt érvényes megbízási szerződést kötött a VI.r. alperessel, azt pedig nem bizonyították a felperesek, hogy az érvényes megbízási szerződés alapján eljáró VI.r. alperes az I.r. felperesnek kárt okozott volna. Nem ütközik az ügyvédségről szóló 1983. évi 4. tvr. rendelkezéseibe az, hogy a II.r. alperes az I.r. alperes, mint tag meghatalmazottjaként vett részt az I.r. felperes 2008. március 27-i taggyűlésén, majd ezt követően az I.r. felperes képviselte a cégeljárásban. Nem lehet megállapítani azt sem, hogy a III.r. alperes - aki P L tagot képviselte ugyanezen a taggyűlésen, eljárásával a felperesnek kárt okozott volna.

A II.r. felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság részítéletet hozott, melyben hatályon kívül helyezte az első fokú ítéletnek azt a rendelkezését, mellyel elutasította az I.r. alperessel szemben 31.878.000 Ft és járulécai megfizetése iránti keresetet, és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A másodfokú bíróság egyetértett az I. fokú bírósággal abban, hogy külső, harmadik személyeknek 2000. szeptember 14-ig az I.r. alperest kellett tekinteniük az I.r. felperes ügyvezetőjének, így a VII-VIII.r. alperesekkel szemben jogellenes magatartás elkövetésének hiányában kárigény nem érvényesíthető. A felperesek keresetét e vonatkozásban elutasító első fokú ítélet helyességét alátámasztja a Megyei Bíróság Pf. 8. számú és 10.K. 11. számú ítélete is.

Mivel a Városi Rendőrkapitányság is az I.r. alperes 2000. szeptember 8-a előtt kiállított nyilatkozatai alapján végzett hatósági nyilvántartásán különböző átvezetések, helytállóan utasította el az elsőfokú bíróság a IX.r. alperessel szembeni keresetet is.

A másodfokú bíróság a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásról szóló 1996. évi CXII. törvény értelmező rendelkezései 11. pontjának felhívása mellett rámutatott arra, hogy a pénzügyi lízing természetéből következően "amennyiben a kimenő tételek visszapótlása nem történik meg, úgy az a pénzügyi lízinggel foglalkozó cégnél vagyonszerzésnek látszik". Álláspontja szerint ezzel függött össze az is, hogy a VIII. r. alperes közreműködése mellett készült adásvételre maradvány értéken került sor, illetve, hogy a lízingdíj utolsó részletének kifizetése után sor kerülhetett az I.r. felperes javára bejegyzett tulajdonjog fenntartás törlésére. Az I.r. felperes jövedelme egyébként attól is csökkenhetett, hogy az 1998. január 1-től bekövetkezett jogszabályi

változások miatt a nem részvénytársasági, illetve nem szövetkezeti cégformában működő I.r. felperes már nem köthetett újabb lízing szerződéseket.

Véleménye szerint nem lehet megállapítani, hogy a megbízás alapján ügyvédi tevékenységet végzett II-VI.r. alperesek biztosan tudhatták volna azt, hogy eljárásuk nem felel meg az I.r. felperes érdekeinek. Az I.r. alperes bejegyzett ügyvezetőjének meghatalmazása alapján jártak el és nincs jelentősége annak, hogy utóbb a bíróságok különböző eljárások során miként foglaltak állást az egyes taggyűlési határozatok érvényessége tekintetében.

A III.r. alperes, P L tag jogi képviselőjeként ugyan jelen volt az 1998. március 27-i taggyűlésen, de a határozatok meghozatalában ügyfele személyesen vett részt, a III.r. alperes csupán aláírásával látta el a jegyzőkönyvet. E tevékenysége nem alapoz meg kárfelelősséget.

A jogerős részítélet szerint az I.r. alperessel szembeni 31.878.000 Ft összegű követelés tekintetében az elsőfokú bíróság megalapozatlan ítéletet hozott - ezért volt helye a Pp. 252. § /3/ bekezdés alkalmazásának - még az I.r. alperessel szembeni további követelést megalapozottan utasította el az elsőfokú bíróság.

A II.r. felperes felülvizsgálati kérelmében azt kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság helyezze hatályon kívül a jogerős részítéletnek az első fokú ítéletet helybenhagyó rendelkezését és elsődlegesen hozzon a keresetnek helytadó új határozatot, másodlagosan pedig rendelje el új eljárás lefolytatását, új határozat meghozatalát. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Az I.r. alperes cégjegyzési jogának a cégjegyzékből való törlése 1998. március 31-től hatályos volt, - így rendelkezett a Cégbíróság 51. sorszámú végzése is -függetlenül attól, hogy a cégbíróság határozata mikor jelent meg a Céglőnyben. Az I.r. alperes által 1998. március 31-e után megkötött szerződések nem tükrözték az I.r. felperes akaratát, azokat az I.r. alperes meghatalmazás nélküli álképviselőként kötötte meg. Ezek a szerződések függő hatályú szerződések voltak és csak akkor jöttek volna érvényesen létre, ha azokat az I.r. felperes jóváhagyta volna. Mivel e szerződéseket az I.r. felperes utólag nem hagyta jóvá, azok nem is jöttek létre. Tévesen tekintette az elsőfokú bíróság érvényesnek és hatályosnak az I.r. alperesnek a IV., V., VI.r. és VIII.r. alperesekkel, valamint a perben nem szereplő harmadik személyekkel megkötött szerződéseit, a másodfokú bíróság pedig a Pp. 221. § /1/ bekezdését megsértve nem indokolta meg, hogy miért értett egyet ezzel az állásponttal.

Az 1983. évi 4. tvr. 4. § /4/ bekezdésébe ütközött, hogy a II.r. alperes, miután az 1999. március 27-e taggyűlésen az I.r. alperest, mint tagot képviselte, három nap múlva az I.r. felperest képviselte a cégeljárásban. Összeférhetetlen volt a két megbízás elfogadása, hisz az I.r. felperes képviseletében is lényegében az I.r. alperes érdekeinek megfelelően járt el. A II.r. alperes magatartása

szakszerűtlennek is minősül. Olyan taggyűlési jegyzőkönyvet írt ugyanis alá 1999. március 27-én, melyben a szavazatok összeszámlálása sem a hatályos cégjegyzéknek, sem a tényleges helyzetnek nem felelt meg, s melyen egyéb szabálytalanságok is történtek. Mindezeket indokolás nélkül hagyták figyelmen kívül az eljáró bíróságok.

Nem tértek ki az eljáró bíróságok az 1999. március 27-i taggyűlési jegyzőkönyvet ugyancsak aláíró III.r. alperes szakszerűtlen eljárására sem. A III.r. alperes elmulasztotta figyelmeztetni a taggyűlésen az általa képviselt személyt, amikor az Zs J tag egyik kérdésére valótlannul nyilatkozott, ez is azt bizonyítja, hogy jogi képviselőként nem megfelelő gondossággal járt el. Sem az első fokú, sem a másodfokú ítélet nem indokolta meg a III.r. alperessel szembeni kereset elutasítását.

A IV.r. alperes kártérítésben való marasztalásának azért lett volna helye, mert a megbízás nélküli ügyvivőként eljáró IV.r. alperes elhúzta a törvényes cégadatokat bejegyzését azzal, hogy a cégügyben érdemi indoklás nélküli fellebbezést nyújtott be. Ez az eljárása sérti a Ptk. 5. § /1/ bekezdését is, megalapozza a Ptk.486. § /3/ bekezdés szerinti felelősségét. Kártérítési felelőssége abban az esetben is fennáll, ha az I.r. alperes vele kötött megbízási szerződése érvényesnek és hatályosnak minősül, ugyanis eljárása nem felelt meg a "ügyvédi törvény szerinti gondosság, illetve a Ptk. szerinti elvárható szakszerűségi követelménynek".

A VII.r. alperes annak ellenére bejegyezte a tulajdonos személyében bekövetkezett változást a 2000. szeptember 8-án megkötött adásvételi szerződés alapján, hogy tudta, azt eladóként nem képviseleti joggal rendelkező személy írta alá. Egyébként az I.r. felperes is figyelmeztette erre 2001. január 22-én közölt levelében. Ezt a szerződést sem hagyta jóvá utólag az I.r. felperes. A közigazgatási perben meghozott ítéletből nem következik az adásvételi szerződés jogszerűsége és annak sincs jelentősége, hogy az adásvételi szerződés semmisségének megállapítása iránti keresetet a bíróság jogerősen elutasította. A VII.r. alperes akkor járt volna el megfelelően, ha hivatalból elutasítja a bejegyzési kérelmet az Inyt. 39. § 3. bekezdés b) pontja alapján.

A VIII.r. alperes sem az ügyvédtől elvárható gondossággal járt el, hisz ügyvédként ellenjegyezte, majd 2000. szeptember 15-én bejegyzés céljából a földhivatalhoz benyújtotta azt az adásvételi szerződést, melyet az I.r. felperes nevében a képviseletre nem jogosult I.r. alperes írt alá.

Az I.r. alperes ugyan 2000. szeptember 8-i keltezéssel tett jognyilatkozatokat a IX.r. alperes felé, de azokat csak 2000. október és december között nyújtotta be a IX.r. alpereshez, a nyilatkozatokat valójában visszadátumozták, 2000. október után viszont a IX.r. alperesnek már tudnia kellett, hogy az I.r. alperes nyilatkozatai nem az I.r. felperes tényleges akarátát tükrözik, hogy a részére megküldött aláírási címpéldányon megjelölt V P jogosult az I.r. felperes képviseletére. Az okmányok

viSSzadátumozását az bizonyítja, hogy azokban az I.r. alperes októberi-decemberi befizetésekre hivatkozott.

A jogerős ítélet a VII., VIII., IX. r. alperesek vonatkozásában meghozott döntés indoklásakor is megsértette a Pp. 221. § /1/ bekezdésében írtakat.

Végül felhívta a felülvizsgálati kérelem a másodfokú bíróság azon tévedésére a figyelmet, hogy a lízing tevékenység természetéből következne a vagyonvesztés. Hangsúlyozta, hogy a tárgyi eszköz csökkenésével egyidejűleg a követelések állománya növekszik, ha pedig a követelés befolyik, akkor az a készpénz állomány növekedését jelenti, vagyis a vagyon ebből fakadóan egyáltalán nem csökken. A konkrét ügyben is az O Kft. fiktív számláinak befogadása, kifizetése, a társaság tulajdonát képező ingatlan más vállalkozásnak való átjátszása miatt csökkent az I.r. alperes vagyona.

Az I., III., IV., V., VI., VIII. és IX. r. alperesek a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A Legfelsőbb Bíróság a rendelkező részben írt döntését az alábbiakkal indokolja:

A felperesek előadása szerint az I.r. felperes saját vagyona 1997. december 31-én 67.489.000 Ft volt, 2000. szeptember 12-i nyitó egyenlege szerint pedig már csak 520.123 Ft értékű vagyonnal rendelkezett, tehát vagyona ebben az időszakban 66.968.877 Ft-tal csökkent, mely vagyoncsökkenésért az I.r. alperest, mint ügyvezetőt terheli felelősség. További 31.878.000 Ft összegű vagyoncsökkenést szenvedett el az I.r. felperes amiatt, hogy az I.r. alperes az 1988. évi Gt. 183. § /2/ bekezdés g) pontjába ütköző módon kötött 1996. és 1997. folyamán szerződéseket az O Kft-vel. Emellett az I.r. felperest 1998. január 16-a és 2000. szeptember 11-e között elmaradt haszon formájában 50.492.652 Ft összegű kár is érte az I.r. alperes magatartása miatt. Számítását arra alapította, hogy 1997. december 31-ig az I.r. felperes vagyonnövekedése átlagosan napi 52.108 Ft volt, ez az összeg pedig 1998. január 16. és 2000. szeptember 11. közötti napokra kivetítve 50.492.652 Ft-nak felelt meg. A három tétel összegezeképpen (66.968.877 Ft + 31.878.000 Ft + 50.492.652 Ft) a felperesi követelés mind a bírósági határozatok szerint, mind a II.r. felperes fellebbezése szerint az I.r. alperessel szemben 149.339.652 Ft volt. Figyelemmel arra, hogy az első fokú ítélet részbeni hatályon kívül helyezése 31.878.000 Ft értéket érintett, azt kell megállapítani, hogy a másodfokú bíróság 117.454.652 Ft értékű I.r. alperessel szembeni követelés tekintetében hagyta helyben az első fokú ítélet elutasító rendelkezését és a felülvizsgálati kérelem tartalmát tekintve e helyben hagyó rendelkezés hatályon kívül helyezésére és az I.r. alperes 117.454.652 Ft és járulékaiban való marasztalására is irányult.

A II.r. felperes az első fokú ítélet elleni fellebbezésében, bár továbbra is kérte az I.r. alperes 149.332.652 Ft és járulékaiban való marasztalását, ezzel kapcsolatos fellebbezésének indoklása csak az 50.492.652 Ft elmaradt haszon iránti igény elutasítását érintette. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróságnak természetesnek kellett volna tekintenie, hogy az I.r. felperes 1997. december 31-e után is képes lett volna napi 52.108 Ft vagyonnövekedés elérésére, ugyanis ennek ellenkezőjét az I.r. alperes nem bizonyította. A másodfokú bíróság ezzel az állásponttal nem értett egyet, megalapozatlannak tartotta a II.r. felperesnek azt az érvelését, hogy egy kft. a korábbi nyereséges tevékenységét korlátlan ideig, változatlan nyereségi trend mellett folytatni tudná és arra is rámutatott, hogy a pénzügyi lízing természetéből adódóan szenvedhetett el az I.r. felperes vagyonvesztést.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a másodfokú bíróság (az ítélet rendelkező része szerint nem volt olyan első fokú ítéleti rendelkezés, melyet a fellebbezés nem érintett) jogszabálysértés nélkül hagyta helyben az első fokú ítéletnek azt a rendelkezését, mely az I.r. alperes 117.454.652 Ft és járulékaiban való marasztalására irányuló keresetet elutasította, a felülvizsgálati kérelemben előadott okokból e döntés nem minősült jogszabálysértőnek.

Önmagában az a tény, hogy az I.r. felperes vagyona 1998. januárja és 2000. szeptembere közötti időszakban - kétségkívül - drasztikusan csökkent, még nem jelenti azt, hogy a csökkenést az I.r. alperes okozta, még nem alapozza meg az I.r. felperes képviselőjeként eljáró I.r. alperes kártérítési felelősségét. A felelősség létrejöttéhez a jogellenes magatartásra, és emellett a jogellenesség és a kár közötti okozati összefüggés fennállására is szükség volt. Önmagában ugyanis a jogellenes magatartás nem alapozza meg a kártérítési felelősséget, csak akkor, ha azzal okozati összefüggésben kár keletkezik. A bizonyítás a felperest terhelte.

Ugyanígy a felperest terhelte annak bizonyítása is, hogy az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben jelentkezett 50.492.652 Ft összegű jövedelemkiesés (elmaradt haszon) az I.r. felperesnél. Mindezek hitelt érdemlő bizonyítása azonban elmaradt. A rendelkezésre álló adatokból megnyugtatóan megállapítani nem lehet, hogy az I.r. felperes az I.r. alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben szenvedett volna el vagyoni hátrányokat, hogy vagyonsökkenését és jövedelemkiesését az I.r. alperes idézte volna elő - más személyek közreműködése mellett - jogellenes magatartásával. Nem tekinthetők kirívóan okszerűtlennek azok a megállapítások, melyeket a másodfokú bíróság a lízing tevékenységet folytató cégek számviteli nyilvántartásával kapcsolatban tett, és logikailag helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság arra is, hogy az 1998. január 1-től a kft.

cégformában működő I.r. felperes már újabb lízing szerződéseket nem köthetett és ez a tény is alapvetően befolyásolhatta a gazdálkodásának eredményét.

A felülvizsgálati kérelem szerint az II-IX. r. alperesek maguk is közreműködtek jogellenes magatartásukkal az I.r. felperes 1998. március 31-e utáni vagyonvesztésének előidézésében, és pedig részben jogi képviselőkénti magatartásukkal, részben azzal, hogy az ingatlan nyilvántartásba és a gépjármű nyilvántartásba bejegyzéseket foganatosítottak.

II.r. felperesi álláspont szerint az I.r. alperes által az I.r. felperes nevében 1998. március 31-e után kötött szerződések nem jöttek létre, ezen szerződések függő hatályú szerződések voltak, melyek csak akkor jöttek volna érvényesen létre, ha azt az I.r. felperes jóváhagyta volna. Jelen tényállás mellett azonban figyelemmel a per tárgyára, mely kártérítés megfizetésére irányul nem abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az 1998. március 31-ét követően megkötött szerződések érvényesen létrejöttek-e, hanem abban, jogellenesen jártak-e el a II-IX.r. alperesek, amikor az I.r. alperest az I.r. felperes képviselőjének tekintették az 1998. március 31. és 1998. szeptember 14-e közötti időszakban.

A II-IX.r. alperesek az I.r. alpereshez viszonyítva harmadik személyeknek tekintendők, rosszhiszeműségük bizonyításának hiányában jóhiszemű személyek. Az 1998. június 15-ig hatályos, a bírósági cégnyilvántartásról és a cégek törvényességi felügyeletéről szóló 1989. évi 23. tvr. 2. § /5/ bekezdés szerint a cég jóhiszemű személyekkel szemben nem hivatkozhat arra, hogy valamely általa bejelentett és a cégnyilvántartásban szereplő adat, jog, vagy tény nem felel meg a valóságnak. Az 1998. június 16-án hatályba lépett a cégnyilvántartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény 10. §-ának /3/ bekezdése ugyanezt tartalmazza. A 10. § /1/ bekezdése szerint a cég a cégjegyzékbe bejegyzett adataira, illetve a cégnyilvántartásban szereplő - az adat igazolására szolgáló - okiratra harmadik személlyel szemben csak azt követően hivatkozhat, ha az adat a Céglőnyben közzétételre került, kivéve ha bizonyítja, hogy harmadik személy az adatot, az okiratot ismerte. Így ezek figyelembe vétele mellett vizsgálta a Legfelsőbb Bíróság a II-IX.r. alperesek kártérítési felelősségének fennállását.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból e személyek kártérítési felelősségének fennállását sem lehet megállapítani.

A II. és III. r. alperesek szembeni kártérítési kereset elbírálása során az 1998. március 27-i taggyűlésen törtétekből kell kiindulni. Ezen a taggyűlésen az I.r. felperes mind a négy tagja -

az I. r. alperes, Zs J, B Lné és P L - részt vett és jelen volt az I.r. alperes tag képviselőjeként a II.r. alperes, P L tag képviselőjeként pedig a III.r. alperes is. A taggyűlés döntött Zs J tag kizárásáról, jóváhagyta az I.r. alperes ezideig végzett ügyvezetői tevékenységét és 1998. március 27-től 2003. március 27-ig ügyvezetővé megválasztotta. A taggyűlési jegyzőkönyben a taggyűlés elnöke és a hitelesítő tag mellett a jelenlévő II. és III.r. alperesek aláírása is szerepel. Zs J tag is összehívott 1998. március 31-ére taggyűlést, melyen az I.r. alperest zárták ki a társaságból és Zs V P választották meg ügyvezetővé. Az 1998. március 27-i határozatok meghozatala során folyamatosan érkeztek törvényességi felügyeleti kérelmek a cégbíróságra. Zs J és B L pert is indítottak az I.r. felperes ellen a Bíróság előtt 1998. szám alatt az 1998. március 27-i taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezése iránt. Ezt követően hozta meg a cégbíróság 2000. augusztus 18-án 51. sorszámú végzését, mellyel az I.r. alperest 1998. március 31-i hatállyal törölte a cégjegyzékből, és ugyanilyen időbeli hatállyal V P ügyvezetőként bejegyezte. Az I.r. alperes Bíróság előtt az 51. sorszámú bejegyző végzés hatályon kívül helyezése iránti keresetet terjesztett elő, keresetét a elsőfokú bíróság elutasította és ezt az ítéletet a Legfelsőbb Bíróság, mint másodfokú bíróság 2003. VI. 23-án meghozott ítéletével helybenhagyta. Ítéletének indokolásában arra is rámutatott, hogy az 1998. március 27-i taggyűlésen meghozott határozatok alapján bejegyzési eljárásra nem került sor, a Zs J és B Lné által az I.r. alperes ellen, az 1998. március 27-i taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezése iránt indított per pedig egyezséggel zárult. Ugyan utóbb sor került az egyezséget jóváhagyó végzés hatályon kívül helyezésére, de 2004. VI. 9-én a Bíróság előtt 2003/6. szám alatt Zs J és B Lné, mint felperesek ténylegesen megkötötték a V P által képviselt I.r. felperessel azt az egyezséget, amely megállapította, hogy az 1998. március 27-i taggyűlésen meghozott határozatok hatálytalanok és érvénytelenek. Tény, hogy az 1998. III. 27-i taggyűlésen az I.r. alpres jogi képviselőjeként - az I.r. alperes mellett - a II.r. alperes is jelen volt, és a taggyűlési jegyzőkönyvben aláírása is szerepel a társasági szerződés módosításról szóló határozatot ellenjegyző ügyvédként. 1998. március 30-án meghatalmazást kapott az I.r. alperestől arra, hogy az 1998. március 27-én meghozott határozatokkal kapcsolatban az I.r. felperest a cégbírósági eljárás során képviselje. Az is tény, hogy a III.r. alperes is részt vett az 1998. március 27-i taggyűlésen az egyik tag képviselőjében és ugyanebben a minőségben a taggyűlési jegyzőkönyvet is aláírta. A bírósági jogviták lényege, hogy az ellenérdekű felek eltérő jogi álláspontot képviselnek és csak a jogvitát lezáró jogerős bírósági határozat függvényében lehet megállapítani azt, hogy melyik fél jogi álláspontja volt a helyes. A jogvitát lezáró bírósági határozatból azonban önmagában nem következik az, hogy a "vesztes" fél részéről a jogvitában képviselt, - utóbb tévesnek bizonyult -

jogi álláspont érvényesítése olyan jogellenes magatartásnak minősült, mely adott esetben kártérítési felelősség alapjául is szolgálhat. Ez a szemlélet helytelen, a perbeni esetben sem alapozza meg a II.r. és III.r. alperesek kártérítési felelősségét az a körülmény, hogy az 1998. március 27-i taggyűlési határozatok a bíróság által jóváhagyott egyezség értelmében utóbb érvénytelennek és hatálytalannak minősülnek. A kártérítési felelősség szempontjából annak van jelentősége, hogy a II. és III.r. alperesek úgy jártak-e el, ahogy az az adott esetben általában elvárható volt, magatartásukkal okoztak-e kárt és a kár és a jogellenes magatartás között az ok-okozati összefüggés fennáll-e.

Az 1998. VI. 30-ig hatályban volt 1983. évi 4. tvr. 1. § /1/, /3/ és /4/ bekezdésében írtak értelmében az ügyvédnek hozzá kell segítenie ügyfelét jogai érvényesítéséhez és kötelezettségei teljesítéséhez, de nem működhet közre abban, hogy a jogszabályok rendelkezéseit kijátsszák, vagy a joggal bármilyen módon visszaéljenek. A legjobb tudása szerint kell érvényesítenie, illetve teljesíteni jogait és kötelezettségeit, mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást köteles tanúsítania. Felperesek állítása szerint az 1998. március 27-i taggyűlésen a II.r. alperesnek az volt az álláspontja, hogy a taggyűlés csak a napirendre tűzött kérdésekben tárgyalhat és a szavazások során figyelmen kívül kell hagyni a taggyűlés által még meg nem tárgyalta, az üzletrészek tekintetében állítólagosan bekövetkezett változásokat. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint még ha szakszerűtlennek is lenne minősíthető az a jogi álláspont, melyet a II.r. alperes az I.r. alperes jogi képviselőjeként a taggyűlésen képviselt, akkor sem lehetne megállapítani emiatti kártérítési felelősségét. Nem bizonyított ugyanis, hogy a II.r. alperes a jogszabályok rendelkezéseinek kijátszására irányuló tudatos magatartást tanúsított volna akár a taggyűlésen való részvétele során, akár akkor, amikor a taggyűlési jegyzőkönyvet a társasági szerződés módosításról szóló döntést ellenjegyző ügyvédként aláírta.

Alaptalanul hivatkozik a felülvizsgálati kérelem az 1983. évi 4. tvr. 9.§ /4/ bekezdésének megsértésére is, mint jogellenes magatartásra. A II.r. alperes az I.r. alperest csak az 1998. március 27-i taggyűlésen képviselte, a taggyűlés befejezésével e képviseleti joga megszűnt és ezt követően jogosult volt elfogadni 1998. III. 30-án az I.r. felperes cégeljárásban való képviseletére szóló - a megválasztott ügyvezetőtől származó - megbízást. E megbízás elfogadásával nem a korábbi ügyfelével, azaz az I.r. alperessel szembeni megbízást vállalt el, hanem az I.r. alperes meghatalmazása alapján képviselte az I.r. felperest. Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a perbeni esetben a felperes még kísérletet sem tett annak levezetésére, hogy a II.r. alperes magatartása pontosan mikor, milyen formában idézte elő a felperes kárát.

A fentebb írtak megfelelően irányadók a III.r. alperes eljárásra is, aki bár ügyfele mellett maga is részt vett az 1998. március 27-i taggyűlésen, de azon - a jegyzőkönyvek szerint - semmiféle aktivitást nem fejtett ki. A felülvizsgálati kérelem szerint is csak hallgatásával követett el szakszerűtlen magatartást. A felperesek okozott kára ugyancsak nem került bizonyításra.

A VI.r. alperest 1998. VII.9-én bízta meg az I.r. alperes azzal, hogy az I.r. felperest a Bíróság előtt 1998. számú peres eljárásban - mely pert Zs J és B L indította az I.r. felperes ellen az 1998. március 27-i taggyűlési határozatok felülvizsgálata iránt - az I.r. felperest ellenérték fejében képviselje. E perben az elsőfokú bíróság a per jogerős befejezéséig felfüggesztette a Zs J kizárásáról szóló taggyűlési határozat végrehajtását. A VI. r. alperes e határozat ellen nyújtott be az I.r. felperes nevében fellebbezést, a másodfokú bíróság pedig 1999. december 14-én meghozott végzésével helybenhagyta a határozat végrehajtását felfüggesztő első fokú végzést.

Nem vitás, hogy a megbízási szerződés megkötésekor és a fellebbezés benyújtásakor is az I.r. alperes volt a cégjegyzék szerint az I.r. felperes képviselőjére jogosult személy, így azt kell megállapítani - ellenkező bizonyítás hiányában -, hogy a VI.r. alperes jóhiszeműen járt el jogi képviselőként az I.r. felperes nevében, az I.r. alperes megbízása alapján. A fellebbezés benyújtásával sem követett el a VI.r. alperes joggal való visszaélést, ellenkezőleg, megfelelően gyakorolta ügyvédi jogait és kötelezettségeit.

2000. szeptember 8-án megkötött adásvételi szerződéssel az I.r. alperes által képviselt I.r. felperes az I Kft. részére értékesítette az I.r. felperes kizárólagos tulajdonát képező helyrajzi számú ingatlant. Az adásvételi szerződést a VIII.r. alperes készítette és ellenjegyezte, majd a vevő megbízása alapján 2000. szeptember 15-én tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet nyújtott be a Körzeti Földhivatalhoz. Zs V P bejelentése alapján - mely szerint ezt az adásvételi szerződést a cégjegyzési joggal már nem rendelkező képviselő kötötte meg az I.r. felperes nevében - a Körzeti Földhivatal a bejegyzési eljárást felfüggesztette. Az I.r. felperes 2001-ben pert is indított jelen per I.r. alperese és az I Kft. ellen a 2000. szeptember 8-án kelt adásvételi szerződés semmisségének megállapítása érdekében. A Megyei Bíróság 2002. november 12-én meghozott 2002/8. számú jogerős ítéletével az adásvételi szerződés semmisségének megállapítása iránti keresetet elutasította. A jogerős ítélet szerint a perben nem nyert bizonyítást, hogy az adásvételi szerződésben vevőként megjelölt személy a cégbíróság 1998. augusztus 18-án meghozott 51. sorszámú végzésének a Cégbírási Közlönyben való közzététele, azaz 1998. szeptember 14-e előtt tudott volna arról, hogy jelen per I.r. alperese 1998. március 18-tól nem jogosult az I.r. felperes képviselőjére. Ilyen előzmények után nyújtott be 2003. február 25-én az I Kft.

képviselőjében eljáró dr. G Z ügyvéd a földhivatali eljárás folytatására és a tulajdonjog bejegyzésére irányuló kérelmet a Körzeti Földhivatalhoz. A Körzeti Földhivatal 2003. október 1-én meghozott határozatával a tulajdonjogot vétel jogcímén a vevő javára bejegyezte, ezt a végzést pedig a VII.r. alperes 2004. március 8-án meghozott végzésével helybenhagyta. E határozat felülvizsgálata iránt B Lné és Zs J pert indítottak a VII.r. alperes ellen, melyben ismét arra hivatkoztak, hogy jelen per I.r. alperese nem volt jogosult az adásvételi szerződés aláírására az I.r. felperes nevében. A Megyei Bíróság 2007. február 14-én meghozott ítéletével a felperesek keresetét elutasította, ezt az ítéletet pedig a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Kfv. 5. számú ítéletével hatályában fenntartotta. Rámutatott a Legfelsőbb Bíróság arra, hogy a földhivatali határozat felülvizsgálata iránti közigazgatási perben a bíróságok vizsgálták, hogy a keresetet benyújtó személyek által megjelölt okokból a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelem elutasításának lett volna-e helye. A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság Kfv. 5. számú ítéletének indokolása egyértelműen kimondta, hogy jelen per VII.r. alperese jogszerű határozatot hozott a tulajdonjog bejegyzését elrendelő I. fokú földhivatali határozat helybenhagyásakor, ugyanis a bejegyzési kérelem a törvényes kellékeknek megfelelt, egyebek mellett nem szenvedett az Inyvtv. 39-40. §-ában írt hiányosságokban sem és nem volt a bejegyzés alapjául szolgáló okiratnak olyan tartalmi, vagy alaki hiányossága sem, amely miatt annak nyilvánvaló érvénytelenségét meg lehetett volna állapítani. Ez a döntés kötötte a jelen perben eljáró bíróságokat is, nem vizsgálhatták felül, hogy a VII.r. alperes jogszerűen döntött-e a Körzeti Földhivatal határozatának helybenhagyásakor. E határozatok alapján megállapítandó, hogy a VII.r. alperes a felperesek által hivatkozott jogellenes magatartást nem követte el, mindazt vizsgálta, amit a jogszabályok előírtak részére.

A perben nem nyert bizonyítást, hogy a VIII.r. alperes az adásvételi szerződés megkötésekor tudott volna arról, hogy a cégbíróság az I.r. alperest már törölte a cégjegyzésre jogosultak sorából, ugyanakkor tény, hogy a vevő képviselőjében eljárva 2000. szeptember 15-én nyújtotta be a Körzeti Földhivatalhoz a tulajdonjog bejegyzési kérelmet, tehát egy nappal azután, hogy a Céglőnyben megjelent a Cégbíróság 1998. augusztus 18-án meghozott 51. számú végzése. 2000. IX. 15-től az I.r. felperes már hivatkozhatott arra a VIII.r. alperessel szemben az 1997. évi CXLV. törvény 10. § /1/ bekezdése alapján, hogy az I.r. alperes nem jogosult az I.r. alperes képviselőjére. Azonban még ha meg is lehetne állapítani, hogy a VIII.r. alperes - ahogy azt a felülvizsgálati kérelem állítja - nem az ügyvédtől elvárható gondosságot tanúsított a tulajdon bejegyzés iránti kérelem benyújtásakor, akkor sem állna fenn a VIII.r. felperes kártérítési felelőssége. A VIII.r. alperes ugyanis az okozati láncolatban

semmiféle releváns szerepet nem játszhatott a felperes állítólagos vagyoni károsodásának előidézésében. A tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmet bár benyújtotta, de az eljárás felfüggesztése után, illetve a felfüggesztés megszűnése után újra indult földhivatali eljárásban már jogi képviselőként nem is vett részt.

Az I.r. alperes az I.r. felperes mint lízingbe adó által megkötött lízingszerződések lezárásaként jelentette be a Városi Rendőrkapitányságnak, hogy kéri - a felperesek által megjelölt gépjárművek vonatkozásában - az I.r. felperes javára bejegyzett tulajdonjog fenntartás tényének a törlését. E bejelentésekre legkésőbb 2000. szeptember 8-i keltezéssel ellátott iratokkal került sor, tehát azt megelőzően, hogy az I.r. alperes cégjegyzési jogának törléséről szóló cégbírószági határozat közzététele megtörtént volna. Az a körülmény, hogy az I.r. alperes három gépkocsi esetében a 2000. októberi utolsó díjrészlet befizetése utáni időponttal kérte a tulajdonjog fenntartás tényének törlését, a felperes állításával szemben nem jelenti azt, hogy az I.r. alperes visszadátumozott nyilatkozatokat nyújtott volna be a Rendőrkapitánysághoz. Azt viszont bizonyították a felperesek, hogy a IX.r. alperes 2000. szeptember 26-án átvette V P ügyvezető azon levelét, melyben aláírási címpéldányának csatolása mellett azt kérte, hogy a "korlátozások feloldására" csak rendelkezése alapján kerüljön sor. Ennek ellenére 2000. december 4-én a Rendőrkapitányság az I.r. alperes törlési kérelmét teljesítette. Ezen utóbbi tény figyelembe vétele mellett is azonban azt kell megállapítani, hogy a IX.r. alperes kártérítési felelőssége önmagában azért sem állhat fenn, mert semmilyen konkrét bizonyíték nem merült fel arra vonatkozóan, hogy a Városi Rendőrkapitányság által fogatosított bejegyzésekkel okozati összefüggésben az I.r. felperest kár érte volna. A felperesek állítása szerint a kár azzal következett be, hogy kintlévőségeik behajthatatlanná váltak. Ugyanakkor a felperesek nem bizonyították, hogy a tulajdonjogot szerzett lízingbe vevőknek az I.r. felperes felé díjtartozása állna fenn a már megszűnt lízingszerződés alapján és ez azért behajthatatlan, mert az I.r. felperes tulajdonjoga a Rendőrkapitányság eljárása folytán megszűnt a gépjárműveken.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint döntött.

A felperesek eredménytelen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be, ezért a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán irányadó, 78. § /1/ bekezdés alapján kötelesek megfizetni a jogi képviselővel eljáró IV., V., VIII. és IX. r. alperesek ügyvédi-jogtanácsosi díj formájában felmerült felülvizsgálati perköltségét, melynek összegét a 32/2003./VIII.22./ IM rendelet 3. § /5/ és /6/ bekezdésének alkalmazásával állapította meg külön-külön 20.000 + ÁFA összegben a

Legfelsőbb Bíróság. Az illetékfeljegyzési jogban részesült II. r. felperes a 6/1986./VI.26./ IM rendelet 3. § /2/ bekezdése alapján köteles a le nem rótt felülvizsgálati illeték megfizetésére.

Budapest, 2009. október 20.

Dr.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke

Dr.Lőrincz Györgyné sk. előadó-bíró

Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.bíró

A kiadmány hitelélül:

/Seres Józsefné/

bíróági tisztviselő